

Handläggare
Ola Bjärle
08-508 26 133**Till**
Trafiknämnden
2025-10-23

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefPhilip Hall
Avdelningschef

Sammanfattning

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030 är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. Handlingsplan har remitterats av kommunstyrelsen.

Handlingsplanen syftar till att stärka stadens arbete med att tillgodose de nationella minoriteterna och urfolket samernas rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Trafikkontoret ser arbetet med mänskliga rättigheter, nationella minoriteters och urfolket samernas rättigheter som viktigt och välkomnar att denna handlingsplan har tagits fram för att tydliggöra hur stadens arbete ska bedrivas och med vilka mål. Trafikkontoret konstaterar samtidigt att handlingsplanens områden i liten utsträckning är applicerbar på stadens transportsystem och det offentliga rummets utformning..

Remissen

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030 är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna.

Handlingsplan har remitterats av kommunstyrelsen.

Remissinstanserna, inklusive trafیکنämnden, har ombetts att besvara remissen senast 2025-10-24.

Sverige ratificerade år 2000 Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och erkände då fem nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar.

För att räknas som en nationell minoritet i Sverige ska en grupp ha:

- en uttalad samhörighet och en (till antalet i förhållande till resten av befolkningen) icke dominerande ställning i samhället,
- en religiös, språklig, traditionell och/eller kulturell tillhörighet,
- en vilja och strävan att behålla sin identitet och historiska eller långvariga band med Sverige.

Handlingsplanen syftar till att stärka stadens arbete med att tillgodose de nationella minoriteterna och urfolket samernas rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet med handlingsplanen är: *Staden säkerställer att nationella minoriteter och urfolket samerna har full tillgång till sina rättigheter.*

Alla nämnder och bolagsstyrelser har ansvar för att säkerställa att de nationella minoriteterna och urfolket samerna får sina rättigheter tillgodosedda. Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande samordning, stöd och uppföljning i implementeringen av handlingsplanen. Ett antal förvaltningar pekas ut i handlingsplanen med ett särskilt ansvar i arbetet. Trafikkontoret ges inte något särskilt ansvar inom ramen för handlingsplanen utöver det ansvar som ges till alla nämnder och bolagsstyrelser.

Handlingsplanen är kopplad till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) och utgår från MR-programmets tre fokusområden:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

Till varje fokusområde hör ett antal mål uppdelade i effektmål och resultatmål. Effektmålen beskriver den övergripande och långsiktiga förändring som eftersträvas. Resultatmålen är den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter. Målen avser att skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen.

Fokusområdet *kunskap och information* lyfter vikten av att stadens alla verksamheter behöver ha grundläggande kunskap om nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter. Företrädare för de nationella minoriterna samt rapporter framtagna både av staden och andra aktörer lyfter vikten av kunskapshöjande insatser gentemot stadens medarbetare. Staden erbjuder idag flera olika utbildningar om nationella minoriteter och deras rättigheter riktat till stadens medarbetare och chefer, både fysiskt och digitalt.

Fokusområdet *välfärd och service* handlar om att synliggöra och främja nationella minoriteters språk och kultur. Området lyfter även att service, så som förskola och äldreomsorg, ska erbjudas på nationella minoritetsspråk och att staden service ger de nationella minoriteterna möjlighet att upprätthålla och utveckla sin kulturella identitet.

Fokusområdet *delaktighet och inflytande* belyser att nationella minoriteter och urfolket samerna ska ha delaktighet och inflytande i frågor som berör dem och att verksamheter som möter medborgare ska ha god kunskap om nationella minoriteters upplevelser av stadens välfärd och service.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret välkomnar att arbetet med stadens program för mänskliga rättigheter stärks genom med sex handlingsplaner, där handlingsplanen för nationella minoriteter och urfolkets samernas rättigheter 2030 är en.

Handlingsplanen konkretiserar på ett bra sätt hur stadens praktiska arbete kan genomföras för att uppnå det övergripande målet om att säkerställa att nationella minoriteter och urfolket samerna har full tillgång till sina rättigheter. Målformuleringarna är överlag tydliga med konkreta potentiella åtgärder för att uppnå dessa.

Trafikkontoret konstaterar samtidigt att trafiknämndens verksamhet har få direkta och tydliga beröringspunkter med handlingsplanens innehåll. Detta bekräftas också genom att trafiknämnden inte pekas ut som särskilt ansvarig förvaltning i handlingsplanen utöver de sammanhang där stadens samtliga nämnder och bolagsstyrelser pekas ut. *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning*, som nämns i handlingsplanen, har till exempel mer konkreta kopplingar till kontorets arbete och därmed till hur kontoret bidrar till att staden uppfyller de mänskliga rättigheterna.

Trafikkontoret delar uppfattningen av att grundläggande kunskaper om nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter är av stor vikt för att undvika diskriminering och rasism, till exempel vid bemötande i olika sammanhang eller vid rekrytering av nya medarbetare. Kontoret använder också kompetensbaserad rekrytering för att motverka diskriminering. Kompetensbaserad rekrytering innebär bland annat att det personliga brevet inte är grund för urval och att kompetensbaserade strukturerade intervjufrågor som matchar kompetensprofilen används för att utvärdera samtliga kandidater på samma sätt.

Trafikkontoret arbetar kontinuerligt med att säkerställa att alla medborgare bemöts på ett likvärdigt och professionellt sätt, oavsett ursprung eller förmåga. Stadens kommunikationsprogram anger att all kommunikation i staden ska utgå från svenska språket och att förvaltningar och bolag utifrån behov kan avgöra om fler språk behövs. Som komplement till svenska använder kontoret i viss utsträckning engelska, både i skriftlig och muntlig kommunikation. Skulle behov av att använda minoritetsspråk uppstå är kontorets ambition att tillgodose detta på lämpligt sätt.

Vad gäller kunskapshöjande insatser välkomnar kontoret att ett antal nämnder tillsammans med kommunstyrelsen ges ett särskilt ansvar för att bevaka och informera om utbudet av utbildningar och stödmaterial och vid behov utvecklar nya kunskapshöjande insatser. Kontoret ser fram mot att få ta del av vad detta arbete leder till och är redo att genomföra relevanta insatser gentemot kontorets medarbetare.

Kontoret delar uppfattningen av att grundläggande kunskaper om nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter är av stor vikt för att undvika diskriminering och rasism, till exempel vid bemötande i olika sammanhang eller vid rekrytering av nya medarbetare. Kontoret arbetar kontinuerligt med att säkerställa att alla de medborgare vi har kontakt med bemöts på ett likvärdigt och professionellt sätt, oavsett ursprung eller förmåga.

Slut

Bilagor

1. Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030.

Trafikkontoret
Verksamhetsstöd

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 133
Växel 08-508 27 200
ola.bjarle@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm